

امارت اسلامی افغانستان
وزارت تحصیلات عالی
ریاست پوهنتون هریوا
معاونیت تحقیقات علمی
آمریت تحقیقات علمی

طرز العمل کاری کمیته مرکزی تحقیقات علمی

پوهنتون هریوا

بهار ۱۴۰۵

مقدمه

پوهنتون‌ها باید در دو مسیر یا جهت فعالیت‌های علمی و آکادمیکی خود را هدایت و سازماندهی نمایند. مسیر اول شامل؛ پرو سه مطلوب و معیاری تدریس بوده که تدریس باید با معیارهای ملی، منطقه‌ای و جهانی انطباق و یا نزدیکی داشته باشد. مسیر دوم شامل؛ تلاش و فعالیت‌های مثمر در زمینه تحقیق و ایجاد علم است که در حقیقت برای رشد و تکامل هر پوهنتون الزامی باشد. اصل تدریس و اصل تحقیق که باعث تولید و ایجاد علم می‌گردد دو بال مهم برای پوهنتون محسوب می‌گردد. لذا لازم دیده می‌شود پوهنتون‌های دولتی و خصوصی افغانستان نیز کمر همت را بسته و در مسیر تحقیق و تولید علم گام‌های بلند و استوار را بردارند و با استفاده از تمام امکانات دست داشته این مسیر را که هرچند با مشکلات و چالش‌ها همراه است بپیمایند. بدین ملحوظ، کمیته مرکزی تحقیقات پوهنتون هریوا خود را موظف می‌داند تا در قبال این مسئولیت گام‌های جدی بردارد. هدف از تدوین این طرزالعمل سازمان‌دهی هرچه بهتر و نظام‌مند شدن فعالیت‌های تحقیقی این نهاد علمی و تحقیقی بخصوص استادان و محصلان نخبه می‌باشد، تا بتوانیم از برنامه ریزی دقیق و مدیریت فعال و سالم در راه تحقیق و پژوهش بهره‌مند شویم.

ماده ۱: مبنی

این طرزالعمل بر اساس اصول و مقررات علمی و اداری پوهنتون هریوا و چک لیست‌های تضمین کیفیت وزارت تحصیلات عالی تنظیم گردیده است.

ماده ۲: اصطلاحات

۱. **پوهنتون**: منظور از پوهنتون در این طرزالعمل، پوهنتون هریوا می‌باشد.
۲. **کمیته مرکزی**: منظور از کمیته مرکزی، کمیته تحقیقات علمی در سطح پوهنتون بوده که تحت ریاست معاون تحقیقات علمی فعالیت می‌کند.
۳. **کمیته فرعی**: منظور از کمیته فرعی، کمیته‌های تحقیقات علمی پوهنحی‌های مختلف پوهنتون می‌باشد.
۴. **کادر علمی**: منظور از کادر علمی عموم استادان پوهنحی‌های مختلف پوهنتون بوده که مطابق به رشته تحصیلی و علاقه به تحریر مقاله‌های علمی می‌پردازند.
۵. **محقق**: محقق این واژه به فردی اطلاق می‌شود که در طرح، پیشبرد، اجرا و تحلیل و تجزیه نتایج بدست آمده از اجرای تحقیق دخالت مستقیم دارد.
۶. **پروژه تحقیق**: به طرح تحقیقی که بتواند در جهت کاهش و یا رفع کامل نیازمندی علمی، اقتصادی و اجتماعی کشور، منطقه و جهان اجراء گردد اطلاق می‌شود.
۷. **تحقیق**: تحقیق جستجوی منظم جهت کشف ناشناخته‌ها، حل و توضیح یک مسئله و شناسایی پدیده‌ها با کاربرد روشهای تحقیق علمی است که به مقصد به دست آوردن نتیجه مشخص علمی صورت می‌گیرد.

ماده ۳: اهداف

اهداف این طرز العمل عبارت اند از:

۱. **تربیه و آموزش:** تربیه، آموزش و آماده ساختن اعضای کادر علمی، آشنا ساختن و تجهیز آن‌ها با جدید ترین ابزار، امکانات و روش های تحقیق
۲. **سازماندهی:** سازمان دهی هر چه بهتر و نظام مند شدن فعالیت های تحقیقی، تشویق و ترغیب پژوهش گران.
۳. **راه اندازی پروژه های تحقیقی:** راه اندازی طرح ها و پروژه های تحقیقی در جهت شکوفایی علمی، اقتصادی و فرهنگی کشور؛ کاهش مشکلات و معضلات علمی و تامین بودجه لازم برای اجرایی کردن طرح ها به شکل انفرادی و جمعی.

ماده ۴: ساختار و تشکیلات

کمیته مرکزی تحقیقات علمی زیرمجموعه ی معاونیت تحقیقات علمی بوده و در برگیرنده افراد زیر می باشد:

۱. معاون تحقیقات علمی پوهنتون بحیث رئیس /مسئول کمیته؛
 ۲. آمر تحقیقات علمی به عنوان منشی؛
 ۳. مسؤولین کمیته های تحقیق پوهنچی های مختلف به عنوان عضو کمیته؛
 ۴. سایر اعضا بر حسب لزوم دید و فیصله شورای علمی پوهنتون.
- نوت: اعضای کمیته مرکزی تحقیقات علمی برای مدت یک سال و به فیصله شورای علمی پوهنتون تعیین می شوند و پس از تائید شورای علمی پوهنتون فعالیت خویش را آغاز می نمایند.

ماده ۵: وظایف و صلاحیت ها

کمیته مرکزی تحقیقات علمی وظایف و صلاحیت های ذیل را به پیش می برد:

۱. ترتیب و تنظیم پلان عملیاتی /تطبیقی سالانه کمیته؛
۲. برگزاری جلسات عادی و فوق العاده کمیته؛
۳. فراهم نمودن زمینه بالابردن سطح مهارت های تحقیقی استادان از طریق آموزش و تشویق و نشر آثار آنان در مجلات معتبر ملی و بین المللی؛
۴. فراهم نمودن انجام تحقیقات علمی مشترک بین پوهنچی ها با مشارکت استادان در رشته های تحصیلی مرتبط؛
۵. فراهم نمودن زمینه سهم گیری و اشتراک اعضای کادر علمی در کنفرانس های علمی ملی و بین المللی؛
۶. فراهم نمودن زمینه سهم گیری استادان در انجام تحقیقات پالیسی ساز با نهادهای داخلی و بین المللی؛
۷. راه اندازی کنفرانس های علمی محلی، ملی و بین المللی؛
۸. ایجاد تسهیلات لازم به منظور گسترش همکاری های علمی و تحقیقاتی با سایر مراکز تحقیقاتی در سطح ملی و بین المللی با توجه به نیازهای تحقیقی در کشور؛

۹. فراهم نمودن زمینه تخصصی سازی مجله علمی هریوا در مطابقت به معیارهای معتبر ملی؛
۱۰. فراهم نمودن زمینه نشر مقالات علمی سایر محققان و نویسندگان از طریق مجله علمی هریوا؛
۱۱. ایجاد وب سایت مخصوص برای نشر آثار علمی و تحقیقی اعضای کادر علمی؛
۱۲. فراهم نمودن زمینه استفاده از منابع معتبر علمی (کتاب، مقالات، و مراجع اینترنتی) برای اعضای کادر علمی؛
۱۳. سازماندهی انجام تحقیقات علمی اعضای کادر علمی؛
۱۴. مطالعه گزارش تحقیق و ارزیابی کارهای تحقیقی و مقالات از نظر علمی، روش تحقیقی، حقوقی، اخلاقی و مسلکی با در نظر داشت لوایح، مقررره ها و رهنمود موجود؛
۱۵. نظارت از اجراءات کمیته های فرعی تحقیق پوهنچی ها؛
۱۶. تکثیر فیصله های کمیته و پیگیری و تعقیب آنها؛
۱۷. اجرای سایر تصاویب و فیصله های محوله.

ماده ۶: روند کاری کمیته

۱. کمیته مرکزی تحقیقات علمی برای اجرای وظایف خود براساس لایحه وظایف، پلان عملیاتی/تطبیقی سالانه خود را تهیه نموده و پس از تأیید در جلسه کمیته مرکزی تحقیقات علمی و تصویب شورای علمی پوهنتون قابل تطبیق است. پلان عملیاتی سالانه کمیته شامل تمام فعالیتها و مسؤولیت های است که به کمیته مرکزی تحقیقات علمی از طریق ریاست پوهنتون مطابق با قوانین، لوایح و مقررات وزارت تحصیلات عالی و طرزالعمل های داخلی پوهنتون سپرده شده است.
۲. جلسات عادی کمیته مطابق به تقسیم اوقات تدویر جلسات کمیته، در هر ماه (یک بار) برگزار می گردد.
۳. جلسات ویژه (فوق العاده) نظر به ضرورت می تواند به تصمیم رئیس/مسئول کمیته برگزار گردد.
۴. نصاب برگزاری جلسات حضور نصف به علاوه یک، اعضای کمیته است.
۵. تصامیم کمیته با اکثریت نسبی آرای اعضای حاضر جلسه گرفته می شود.
۶. حضور اعضاء در جلسات ماهوار و فوق العاده الزامی است و در صورت غیابت عضو در ۳ جلسه پی در پی و یا ۴ جلسه در طول شش ماه، از عضویت در کمیته برکنار شده از طرف ریاست پوهنتون برای وی توصیه کتبی صادر و در دوسیه اسناد وی ثبت می گردد. درچنین موردی معاونیت تحقیقات علمی وظیفه دارد یک نماینده دیگر را به کمیته به شورای علمی پیشنهاد نماید.
۷. تصاویبی که در آن برای غنامندی بخش آموزش الکترونیک به ابزار و تجهیزات نیازمند باشد، پس از تأییدی ریاست پوهنتون به بخش مالی و اداری پوهنتون هریوا ارجاع می گردد.

ماده ۷: انفاذ و تعديل

۱. اين طرزالعمل پس از تصويب شوراي علمي پوهنتون، بالاي مسئولين و ادارات مربوط لازم الاجرا مي باشد؛
 ۲. تعديل اين طرزالعمل با پيشنهاد معاونيت تحقيقات علمي و تأييد شوراي علمي پوهنتون امكان پذير است.
 ۳. اين طرزالعمل در جلسه كميتۀ مركزي تحقيقات علمي مورخ ۱۴۰۴/۱/۲۵ پروتكل (۱) تصويب و در جلسه كميتۀ مركزي تحقيقات تاريخ ۱۴۰۵/۱/۲۵ پروتكل (۱) مورد تعديل قرار گرفت.
 ۴. اين طرزالعمل در جلسه شوراي علمي پوهنتون مورخ ۱۴۰۴/۱/۳۰ پروتكل (۱) تصويب و در جلسه شوراي علمي پوهنتون تاريخ ۱۴۰۵/۲/۵ پروتكل (۲) مورد تعديل قرار گرفت.
 ۵. نسخۀ نهايي اين طرزالعمل داراي ۷ ماده مي باشد.
-

والسلام

دکتر محمدرفيق شيرزي

رئيس عمومي پوهنتون هريوا